

Uitvoeringsprogramma Poort Lelystad 2019-2023

november 2018

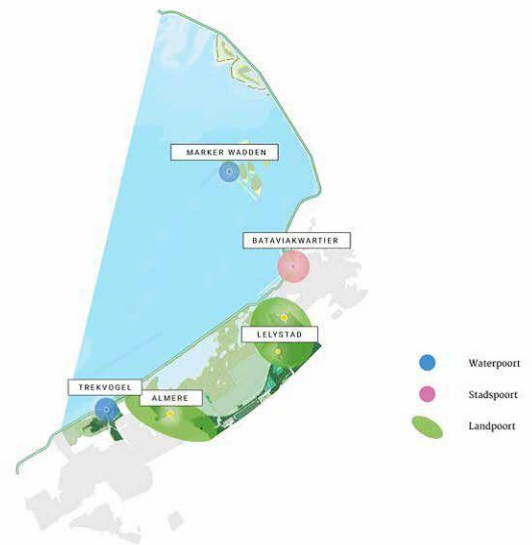
Gemeente Lelystad
Staatsbosbeheer
Provincie Flevoland

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Kaders voor de programmering.....	6
3. Projecten en activiteiten.....	8
3.1. Ontvangstgebied Poort Lelystad	8
3.2. Poortgebouw.....	9
3.3. Aanleggen en verbreden recreatieve routes.....	10
3.4. Ecologische en landschappelijke verbetering.....	101
3.5. Opstellen en uitvoeren marketing- en communicatieplan.....	12
4. Organisatiestructuur.....	14
5. Financiering Begroting 2019-2023.....	16
5.1 Financiering.....	16
5.2 Begroting 2019-2023.....	16

1. Inleiding

Poort Lelystad is een belangrijke schakel in de ontwikkeling van het Nationaal Park Nieuw Land. Met zijn ligging in de Hollandse Hout, tussen het stedelijk gebied van Lelystad en de Oostvaardersplassen, wordt het een aanlandingsplek voor bezoekers van het Nationaal Park. Het wordt een uitvalsbasis om het gebied in te trekken, en tegelijk een aantrekkelijke bestemming op zichzelf. 'Poort Lelystad' is een werknaam voor dit gebied, afgeleid van zijn functie in het Nationaal Park Nieuw Land. Dit krijgt vijf 'poorten'. Twee daarvan liggen aan weerszijden van de Oostvaardersplassen (naast Poort Lelystad ook Almeersepoort). Deze twee verbinden de stad met de natuur. Grote aantallen bezoekers kunnen hier kennismaken met en genieten van de natuur van Nieuwe Land. Twee zijn primair bedoeld om varend bezoek te ontvangen (Trekvogel bij de Lepelaarsplassen en het haventje op de Marker Wadden) en Bataviakwartier aan het Markermeer biedt als 'stadspoort' mogelijkheden voor stedelijke vormen van cultuur en vermaak, gekoppeld aan natuurbeleving.

Dit uitvoeringsprogramma werkt de plannen voor Poort Lelystad en daaraan verbonden projecten in de Hollandse Hout uit. Het benoemt de projecten en activiteiten die de komende periode worden uitgevoerd, met inbegrip van de planning en financiering. Het omvat de hardware (ruimtelijke projecten), de software (marketing en communicatie) en de orgware (samenwerking).

Ontwikkelingsvisie Poort Lelystad

In 2016 hebben de gemeente Lelystad en Staatsbosbeheer de Ontwikkelingsvisie voor Poort Lelystad opgesteld, ondersteund door de provincie Flevoland. Hierin is de poort omschreven als "het avontuurlijke startpunt van de Oostvaardersplassen, waar je verrast wordt door de overweldigende natuur en waar je je kunt onderdompelen in de ontstaansgeschiedenis van Flevoland. Hier ontdek je de wildernis."

Hierop volgde op 19 december 2017 een besluit van de Lelystadse gemeenteraad dat kaders stelt voor de ontwikkeling (opgenomen in bijlage 1):

- a) de locatie van de Poort in de Hollandse Hout nabij de Buizerdweg;
- b) een opzet en inrichting te kiezen waarbij voor de bezoeker de spanning wordt opgebouwd;
- c) de rode, groene en de paarse belevingswereld* waarvoor de Poort primair wordt ingericht;
- d) een aanpak door middel van organische ontwikkeling.

* De rode belevingswereld staat voor vitaliteit, genieten van het leven, onontdekte plekken en cultuur. De groene belevingswereld staat voor rust, georganiseerd en traditioneel. De paarse doelgroep wil graag nieuwe dingen ontdekken en even weg van de stress en de stad.

De kaders ondersteunen de reikwijdte van de ontwikkeling die in de Ontwikkelingsvisie is voorgesteld. Deze beperkt zich niet tot de locatie van het ontvangstgebouw en het recreatief transferium aan de

Buizerdweg. Onderdeel is ook de ‘visitors journey’: de reis die bezoekers afleggen “die al op de A6 is begonnen en via de Larserdreef, de Parkway Buizerdweg naar Poort Lelystad voert en dan verder het Oostvaardersplassengebied in”. Het gaat dus ook om de verkeersroutes naar de Poort en de recreatieve routes ervandaan. Langs deze routes moet de spanning worden opgebouwd: men dringt steeds verder Nieuw Land binnen.

Ook voor Staatsbosbeheer heeft de ontwikkeling van Poort Lelystad en omgeving prioriteit. In het Beheerplan Hollandse Hout (2016) schetst Staatsbosbeheer het perspectief van een meer open bos met een afwisselende en waterrijke inrichting, waarmee de ecologische relaties met de Oostvaardersplassen worden versterkt en het gebied aantrekkelijker wordt voor recreatief gebruik. Het plangebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland.

Geleidelijke ontwikkeling

De uitvoering van dit programma is geen eindpunt. Integendeel, het is het begin van een grotere en langer durende ontwikkeling. De verschillende programma-onderdelen zijn bedoeld om de basiscondities te scheppen waaronder een verdergaande ontwikkeling in de periode na 2023 van de grond kan komen. Uitgangspunt voor de gehele ontwikkeling is vooralsnog een periode van ongeveer tien jaar.

Hoe die lange termijn-ontwikkeling er exact uit gaat zien, is niet op voorhand uit te tekenen. Conform de ontwikkelingsvisie en het raadsbesluit verloopt de ontwikkeling binnen de gestelde kaders organisch. Dat maakt de ontwikkeling adaptief. De gebiedsontwikkeling kan nieuwe initiatieven en de dynamiek in de omgeving in zich opnemen – een belangrijk uitgangspunt voor een stad als Lelystad waar de ontwikkelingen elkaar soms snel opvolgen. Zo kunnen ondernemers met nieuwe plannen komen die het karakter van het gebied ondersteunen of kunnen de wensen en ervaringen van bezoekers tot nieuwe voorstellen leiden. Ook kan het masterplan voor Nationaal Park Nieuw Land, dat momenteel in voorbereiding is, nieuwe inzichten met zich meebrengen. En de dynamiek in de omgeving kan nieuwe kansen opleveren voor natuur of natuurbeleving; denk aan de bouw van de Lelystadse woonwijk Warande of een derde aansluiting van Lelystad aan de A6.

Eerste projecten en activiteiten

Dit uitvoeringsprogramma heeft het karakter van een *kick-off*. Ruimtelijke ingrepen zijn voorwaardescheppend en *no regret*: ze nodigen uit tot volgende stappen, ook van andere partijen. Marketing- en communicatie-activiteiten hebben de bedoeling om het publiek vroegtijdig te betrekken bij en vertrouwd te maken met de verwachte ingrepen, en de aandacht voor Poort Lelystad in binnen- en buitenland te vergroten. Maatregelen op het gebied van de orgware ten slotte hebben de bedoeling om de gewenste adaptieve ontwikkeling te stimuleren en in goede banen te leiden.

Dat leidt tot een uitvoeringsprogramma met vijf ‘projecten en activiteiten’:

- de aanleg van het recreatief transferium,
- het voorbereiden van de realisatie van het Poortgebouw,
- het aanleggen en verbreden van recreatieve routes in de Hollandse Hout,
- ecologische en landschappelijke verbetering in de Hollandse Hout,

- het opstellen en uitvoeren van een marketing- en communicatieplan.

Daarnaast gaat dit eerste uitvoeringsprogramma in op de organisatiestructuur: de wijze waarop de gemeente Lelystad en Staatsbosbeheer de samenwerking onderling en met andere partijen willen vormgeven.

2. Kaders voor de programmering

Het 'programma' van Poort Lelystad omvat zowel hardware als software. Het gaat om de te beschermen en ontwikkelen natuur, de recreatievoorzieningen, infrastructuur en vastgoed, maar ook om het aanbod van evenementen en activiteiten, om gastheerschap en de communicatie, educatie en marketing.

Programmatische keuzes, nu en in de toekomst, sluiten aan bij de kernwaarden van Nationaal Park Nieuw Land, het DNA van Lelystad en de verwachtingen van de doelgroepen.

Te versterken gebiedswaarden

De kernwaarden zijn in het onderbouwingsdocument bij de aanvraag tot Nationaal Park (2018) als volgt geformuleerd: "De belofte van Nieuw Land aan bezoekers en geïnteresseerden luidt: 'Steeds weer verrast door het samenspel van mens en natuur'. Nieuw Land staat voor een aantal waarden: avontuurlijk, open, levendig, innovatief en toonaangevend. Die waarden dragen we uit; we willen bereiken dat mensen de naam 'Nieuw Land' ermee associëren. Daarmee ontstaat een gebiedseigen merk dat goed past binnen het gemeenschappelijke merk 'Nationale Parken', waar weer eigen waarden aan verbonden zijn." De Hollandse Hout vormt de overgangszone tussen het stedelijk gebied van Lelystad en de Oostvaardersplassen, een van de natuurskeden binnen het Nationaal Park. Als poortgebied groeit het toe naar (volgens het onderbouwingsdocument) "een uitgebreid aanbod aan natuurbeleving, fiets- en wandelroutes en recreatieve voorzieningen en activiteiten".

De nabijheid van Lelystad doet zich gelden door de ambitie om met de Poort het 'Verhaal van Lelystad' verder vorm en inhoud te geven. Pionieren, nieuw land en innovatie zitten in het DNA van Lelystad; kernkwaliteiten zijn rust, groen, ruimte en water. De nabijheid van de Oostvaardersplassen wordt de komende jaren veel nadrukkelijker zichtbaar. De houtproductiefunctie van het bos wordt teruggedrongen, ten gunste van een meer gevarieerd en waterrijk natuurbeeld. Dat past in het concept van een poortgebied en levert ecologische winst op. Poort Lelystad zal in zijn programma sterk georiënteerd zijn op de Oostvaardersplassen, in het bijzonder de Driehoek en het Oostvaardersveld, maar niet exclusief. Het wordt een entree tot het gehele Nationale Park en ook andere vrijetijdsbestemmingen in Lelystad zullen met de Poort verbonden zijn.

Te bereiken doelgroepen

De doelgroepen waar de programmering op wordt afgestemd, zijn afkomstig uit binnen- en buitenland. Op dit moment komt meer dan de helft van de bezoekers uit Flevoland. In de toekomst zal de Poort Lelystad meer aantrekkingskracht uitoefenen op bezoekers van verder weg. In eerste instantie wordt gemikt op binnenlands bezoek uit de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Gelderland, Noord-Brabant en Utrecht. Ook het internationale toerisme is een groeimarkt. Voor de korte termijn richt Poort Lelystad zich op Duitse en Vlaamse toeristen. Op de lange termijn wordt dit aangevuld met toeristen uit de hele wereld die verblijven in de Metropoolregio Amsterdam.

De in het raadsbesluit genoemde doelgroepen hebben gemeen dat ze zich graag onderdompelen in de natuur en dat ze geïnteresseerd zijn in cultuurhistorie. In de wijze waarop die belangstelling zich

manifesteert, lopen ze uiteen. Een deel van de beoogde bezoekers zoekt spanning en uitdaging. Zij ontdekken graag nieuwe dingen, zijn sportief en treden buiten de gebaande paden. Een ander deel heeft juist behoefte aan rust en sereniteit. Poort Lelystad in zijn uiteindelijke vorm zal voor al deze bezoekers aantrekkelijk zijn. Dat vraagt met name om programma dat avontuur en verrassing brengt en het gevoel van pionieren oproept. Die aspecten ontbreken grotendeels in het bestaande landschap en activiteitenaanbod. Enkele ondernemingen in de omgeving appelleren al wel aan die eigenschappen: in het bijzonder de surfschool Paradiso en het vispark Tom's Creek met ondersteunende horeca. Ook het educatieve aspect is nog onderbelicht. Er is vooralsnog weinig gedaan aan kunst of andere informatievoorziening in de openbare ruimte.

Ook het aanbod aan activiteiten is voor verbetering vatbaar. Staatsbosbeheer en de gemeente Lelystad willen het aanbod zowel in omvang als in frequentie verhogen en kwalitatief verbeteren. Uiteindelijk moet er elke dag van het jaar wat te doen zijn in Poort Lelystad, en kan de bezoeker kiezen uit een breed aanbod van binnen- en buitenactiviteiten.

Kaders voor initiatieven

De gemeente Lelystad en Staatsbosbeheer, gesteund door de provincie Flevoland, doen de aankomende periode de eerste investeringen. Deze zijn te beschouwen als een uitnodiging aan andere partijen om in te haken; om met eigen projecten en activiteiten de kernwaarden van het Nationaal Park en in het bijzonder Poort Lelystad verder te versterken. Een actieve acquisitie moet leiden tot de werving van nieuwe ondernemers, initiatieven en samenwerkingen en daarmee tot nieuw aanbod.

Bij de beoordeling van nieuwe ideeën en initiatieven, zijn de te versterken gebiedswaarden en de te bereiken doelgroepen kaderstellend. In samenspraak met ondernemers uit de omgeving en de provincie Flevoland hebben Staatsbosbeheer en de gemeente Lelystad deze kaders verder aangescherpt tot merkwaarden voor Poort Lelystad. Als merkwaarden zijn geformuleerd: robuust, avontuurlijk, verrassend, overweldigend, tastbaar en pionieren.

Die merkwaarden zijn vervolgens doorvertaald in twee thema's waarin Poort Lelystad zich kan onderscheiden, elk verbonden aan enkele suggesties voor vrijetijdsconcepten: het thema 'Zien en ontdekken' met de vrijetijdsconcepten 'De Wildernis', 'Mooie natuur' en 'De Proeftuin' (waar bezoekers fruit, groente en bloemen kunnen plukken), en het thema 'Genieten en bijkomen' met de vrijetijdsconcepten 'Proeven/eten in de natuur' en 'Slapen in de natuur'.

Zo ontstaan de kaders voor de programmering van Poort Lelystad. Initiatieven komen in aanmerking voor uitvoering als zij:

- aansluiten bij een of meer merkwaarden van Poort Lelystad,
- aansluiten bij de beleavingswereld van een of meer doelgroepen,
- inspelen op de natuur en het landschap van Nieuw Land en in het bijzonder de Oostvaardersplassen,
- de samenhang versterken met andere toeristisch-recreatieve bestemmingen in de omgeving.

3. Projecten en activiteiten

Voor de periode tot en met 2023 omvat het uitvoeringsprogramma de volgende componenten:

- de aanleg van het recreatief transferium Poort Lelystad,
- het voorbereiden van de realisatie van het Poortgebouw of gebouwen,
- het aanleggen en verbreden van recreatieve routes,
- ecologische en landschappelijke verbetering,
- opstellen en uitvoeren marketing- en communicatieplan.

3.1. Ontvangstgebied Poort Lelystad

Poort Lelystad is een ontvangstgebied van waaruit de bezoeker gemakkelijk een hele dag kan doorbrengen in Nationaal Park Nieuw Land. Centraal in het ontvangstgebied staat een recreatief transferium: een toeristisch overstappunt (TOP) met aanvullende voorzieningen. Vanuit de lijnbus of de auto kunnen bezoekers hier een wandeltocht beginnen of overstappen op een fiets, fluisterboot of ander recreatief vervoermiddel, om op die manier het Oostvaardersplassengebied te verkennen. De parkeerplaats zal ruimte bieden aan maximaal 400 auto's.

Ontvangstgebied

Het transferium is het vertrekpunt van verschillende recreatieve routes, die het ontvangstgebied en verder het Oostvaardersplassengebied in voeren. Er komt een ontvangstgebouw met horeca (koffie, lunch en diner) waar men informatie over het gebied kan krijgen en bijvoorbeeld een fiets of een bootje kan huren, of een safari kan boeken.

Transferium

Het transferium staat in goede verbinding met het Buitencentrum aan de Kitsweg. Van daaruit worden excursies georganiseerd door het kerngebied van de Oostvaardersplassen (als onderdeel van de programmering van Poort Lelystad). Ook komen er goede verbindingen met de Uilenweg en het Bovenwater, waaraan nu al een aantal recreatieve ondernemingen is gevestigd, en met overnachtingsaccommodaties in de Hollandse Hout zelf (in de vorm van bijvoorbeeld een natuurcamping of ecolodges).

Uitwerking en uitvoering van het recreatief transferium (een overstappunt) aan de Buizerdweg vinden plaats in samenhang met de andere ruimtelijke projecten (het Poortgebouw, de recreatieve routes en de landschappelijke en ecologische verbetering). Bij de uitwerking zullen ideeën van stakeholders en initiatiefnemers die passen in het eindbeeld meegenomen worden.

3.2. Poortgebouw

Onderdeel van het ontvangstgebied is het Poortgebouw. Dit is de werknaam voor een gebouw of een complex van een aantal kleine gebouwen waar bezoekers worden ontvangen en waar zij informatie en faciliteiten vinden. Voor de realisatie en de exploitatie wordt een marktpartij gezocht. Onderdeel van de uitwerking van het initiatief is de juridische wijze waarop de initiatiefnemer gebruik kan maken van de benodigde grond. Denk hierbij aan pachtconstructies. Alleen de voorbereidingskosten komen uit publieke middelen.

Momenteel staat op deze plek een oud beheergebouw van Staatsbosbeheer. Dit is in gebruik bij de zorginstelling Triade. De rol van Triade bij de exploitatie van het nieuwe Poortgebouw is onderdeel van de uitwerking die Staatsbosbeheer samen met de initiatiefnemer oppakt.

De gewenste functies die in het gebouw (of de gebouwtjes, als daarvoor wordt gekozen) gerealiseerd worden zijn:

- voorlichting en educatie;
- gastheerschap voor Lelystad en Nationaal Park Nieuw Land;
- horeca (voor koffie, lunch en diner);
- kantoorruimte voor medewerkers, vrijwilligers en verenigingen;
- vertrekpunt voor excursies en activiteiten;
- verhuur van fietsen, boten en eventueel andere recreatieve vervoersmiddelen;
- detailhandel (ondergeschikt);
- opslag voor het terreinbeheer en (excursie-)voertuigen (zou ook elders in het gebied kunnen).

Staatsbosbeheer heeft als grondeigenaar het voortouw in de ontwikkeling van het Poortgebouw. Zij onderzoekt de haalbaarheid en zet de ontwikkeling en exploitatie via een uitvraag in de markt. Naar verwachting kan medio 2019 een ondernemer gevonden zijn. De oplevering lijkt medio 2021 plaats te kunnen vinden. Mogelijk zal voor de opleveringsdatum met een tijdelijke voorziening worden gewerkt.

3.3. Aanleggen en verbeteren recreatieve routes

Vanaf het recreatief transferium waaiert een netwerk aan recreatieve routes uit door de Hollandse Hout, onder meer in de richting van de Oostvaardersplassen, de Driehoek en de Knardijk/Oostvaardersdijk. De bestaande fiets- en wandelroutes zijn relatief smal en moeilijk begaanbaar. Een groot aantal paden wordt de komende jaren geschikt gemaakt voor het toenemende bezoek. Bovendien worden nieuwe routes aangelegd. Daarnaast wordt ingezet op een waterpartij in het gebied. De waterpartijen worden bevaarbaar voor kano's en fluisterboten, en krijgen natuurvriendelijke oevers. De recreant kan langs deze route naar de Torenavalktocht en verder naar de Knardijk en de Driehoek. Bij de definitieve locatiekeuze wordt rekening gehouden met de kwaliteit van het bos en de beleving van de natuur en het landschap langs de route.

Het programma tot 2023 bestaat uit (Bijlage 2):

- het aanleggen van 1,5 kilometer fietspad en het verbreden van 12 kilometer fietspad tot 2 meter breedte,
- het aanleggen van 5 kilometer wandelpad en het verbreden van 10 kilometer wandelpad,
- het aanleggen van een waterverbinding tussen het transferium en de Torenavalktocht.

De Waterpartijen

3.4. Ecologische en landschappelijke verbetering

Doel van de ecologische en landschappelijke verbetering is het creëren van een gevarieerd landschap dat betekenis heeft voor het ecosysteem van Nationaal Park Nieuw Land. In de eerste plaats is daarvoor het ontvangstgebied in beeld. Landschappelijke verbetering ontstaat hier door hoogteverschillen in het landschap te realiseren en kwalitatief slechte bomen te kappen, waardoor open plekken en doorkijken ontstaan. Natuur en landschap zijn daardoor beter te beleven.

Door de variatie in het landschap (met name de overgangen en randlengtes) ontstaat een leefgebied voor vele bos- en struweelsoorten. Soortgelijke ingrepen zijn elders in de Hollandse Hout mogelijk, als natuur en landschap daar ruimte voor bieden en het kwaliteitswinst oplevert voor het recreatieve routenetwerk en leidt tot een versterking van de natuurwaarden. Opgemerkt wordt dat in het kader van de natuurbeschermingswet boscompensatieplicht in dit gebied van toepassing is. Formeel

betekent dat dat voor elke verwijderde boom er elders een andere terug moet komen in een gebied dat niet al een natuurbestemming heeft.

Het leeuwendeel van de Hollandse Hout bestaat momenteel uit vochtig loofbos. Staatsbosbeheer voert voor het gedeelte ten noorden van de Torenavalkweg, voor zover dat buiten het ontvangstgebied valt, het Kap- en Verjongingsplan uit. Het resultaat is een gefaseerde verjonging met soorten die passen bij het beoogde multifunctionele gebruik: natuur, recreatie en houtproductie. Uitvoering van dit plan valt buiten het uitvoeringsprogramma voor Poort Lelystad.

Ten zuiden van de Torenavalkweg wordt de productiefunctie van het bos teruggedrongen. Hier is recent een slenk aangelegd. Rondom de slenken wordt ruimte gecreëerd voor een zachte overgang naar bos, via oeverbegroeiing grazige vegetaties en mantel en zoom overgangen. Deze ecologische en landschappelijke verbetering verhoogt de kwaliteit van de recreatieve routes vanuit Poort Lelystad het gebied in. Na deze herinrichting bestaat ongeveer 13 procent van het gebied uit open terrein. Het resterende gebied wordt door kap en herplant omgevormd van een productiebos tot een natuurbos.

3.5. Opstellen en uitvoeren marketing- en communicatieplan

Op dit moment is er nog geen marketing- en communicatiebeleid dat specifiek is bedoeld voor Poort Lelystad. Marketing en communicatie worden gevoerd als deel van de *corporate marketing* van de gemeente Lelystad en Staatsbosbeheer, en via de gemeenschappelijke informatiekkanalen van Nationaal Park Nieuw Land. In aanvulling daarop en in lijn daarmee zal in de komende periode een marketing- en communicatieplan opgesteld worden dat de ontwikkeling en de bekendheid van Poort Lelystad als vrijetijdsbestemming ondersteunt. De omschreven doelgroepen en kernwaarden staan daarin centraal. Voor het gebied wordt een eigen *look & feel* ontwikkeld, binnen het grotere geheel van het Nationaal Park. In het plan komen ook de bebording en bewegwijzering aan de orde, alsmede de programmering van evenementen en activiteiten en de opzet van een gezamenlijke website. Ook de projectcommunicatie komt hierin aan de orde; dat wil zeggen de wijze waarop omwonenden en andere stakeholders bij de ontwikkeling worden betrokken.

Punt van aandacht in het plan is de samenwerking in de uitvoering van de marketing en communicatie. Er zijn meerdere communicatie-experts bij Poort Lelystad betrokken, vanuit verschillende organisaties. Het is de bedoeling dat zij zich verbinden aan de gemeenschappelijke lijn die in het marketing- en communicatieplan wordt uitgezet.

Het accent ligt in de eerste jaren op projectcommunicatie, omdat er veel in het gebied te gebeuren staat. Deze projectcommunicatie loopt door zolang het gebied in ontwikkeling is. Met name de huidige bezoekers en de ondernemers in de omgeving krijgen te maken met de veranderingen en de daaraan verbonden bouwwerkzaamheden. Het is van belang dat zij zich betrokken weten bij de ontwikkeling. De gebiedsmarketing verloopt in deze periode vooral via de communicatie van Nationaal Park Nieuw Land. Naar verwachting kan rond 2020 de gebiedsmarketing specifiek voor Poort Lelystad van start gaan.

Voor het opstellen van het marketing- en communicatieplan moeten zo'n 16 weken worden uitgetrokken.

3.6. Fasering

Voordat we starten met de realisatie van het recreatief transferium, de verbetering van het routenetwerk en de ecologische en landschappelijke verbetering, werken we de plannen in samenhang uit, eerst in een Voorlopig Ontwerp (VO) en vervolgens een Definitief Ontwerp (DO). De basis is gelegd in de schets zoals die in bijlage 2 is opgenomen. In de eerste fase (2019-2023) zal gewerkt worden aan de fysieke ingrepen zoals aangegeven in hoofdstuk 5. Dat zal gebeuren in overleg met gebiedspartijen en andere stakeholders. Intussen wordt gewerkt aan de voorbereiding van de marktvraag voor het Poortgebouw en het opstellen van het marketing- en communicatieplan.

Bekeken wordt welke aspecten als eerste in aanmerking komen voor uitvoering. Te denken valt aan te verbeteren routes, bewegwijzering, het plaatsen van picknicktafels of zitbankjes en het aanleggen van (een deel) van de parkeerplaats en het TOP. Mogelijk kan hier al in 2019 mee gestart worden. Intussen wordt ook gewerkt aan het wijzigen van het bestemmingsplan en, voor zover noodzakelijk, het verkrijgen van de benodigde vergunningen. Zodra dat afgerond is, kan het werk worden aanbesteed en uitgevoerd.

Planning recreatief transferium, recreatieve routes en ecologische en landschappelijke verbeteringen, vanaf startdatum = week 1

VO incl. onderzoeken en raming	week 1 t/m 16
DO incl. onderzoeken en raming	week 9 t/m 28
Vergunningen en procedures	Vanaf week 28 +1 jaar
Aanbesteding	1,5 jaar + 26 weken
Start realisatie met vergunning	Na 2 jaar + 3 jaar
Start realisatie zonder vergunning	Na week 28

Voor de bouw en exploitatie van het Poortgebouw wordt een ondernemer geworven. Voor de aanbestedingsprocedure staan ongeveer 36 weken. Onderstaande planning is richtinggevend bij de aanbesteding.

Planning Poortgebouw, vanaf startdatum = week 1

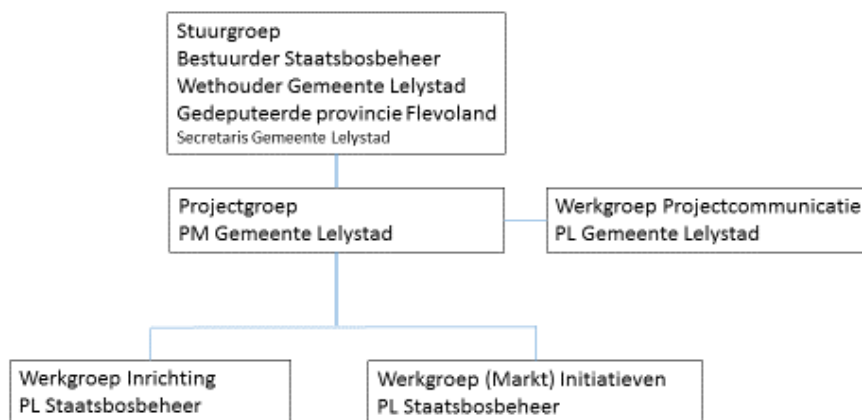
Aanbestedingsprocedure	week 1 t/m 36
Definitief ontwerp	week 36 t/m 52
Vergunningen en procedures	Vanaf week 52 + 1 jaar
Realisatie	Na 2 jaar + 30 weken

4. Organisatiestructuur

De ontwikkeling en het beheer van Poort Lelystad vragen om een lichte, doeltreffende organisatiestructuur. De gemeente Lelystad en Staatsbosbeheer hebben daarin de hoofdrol; ondersteund door de provincie Flevoland en op onderdelen afgestemd met het waterschap Zuiderzeeland en de gemeente Almere (voor de afstemming met de ontwikkeling van Almeersepoort aan de andere zijde van het Oostvaardersplassengebied).

Deze samenwerkingsorganisatie heeft het initiatief in de programmering en verzorgt de afstemming met de bestuursorganisatie van het Nationaal Park. Zij is het aanspreekpunt voor mensen met ideeën of initiatieven voor dit gebied en is verantwoordelijk voor de realisatie van het uitvoeringsprogramma; hetzij via publieke investeringen, hetzij via de werving van marktpartijen. Het is van belang dat deze organisatie bij haar werkzaamheden voortdurend alle relevante stakeholders betreft. Het zal nodig zijn om allianties te organiseren en om stakeholders bijeen te brengen die samen tot nieuwe diensten en producten kunnen komen. In eerste instantie is het vooral belangrijk om de zittende ondernemers aan de Uilenweg en het Bovenwater mee te nemen in de ontwikkeling. Zij kunnen een belangrijke rol vervullen in het compleet en aantrekkelijk maken van het recreatieve aanbod.

De betrokken partijen hebben in november 2018 een convenant afgesloten waarin ze afspreken hoe ze de ontwikkeling organiseren. Zij maken hierin afspraken over de verdeling van rollen en verantwoordelijkheden met de daaraan gekoppelde financiële aspecten.

Projectorganisatie

De gemeente Lelystad en Staatsbosbeheer en de provincie Flevoland nemen zitting in de stuurgroep. De stuurgroep wordt voorgezeten door de wethouder van de gemeente Lelystad. De projectgroep wordt actief als de financiering geregeld is. De stuurgroep en de projectgroep zorgen voor de voortgang en de afstemming van de uitvoeringswerkzaamheden. De projectmanager, die geleverd wordt door de gemeente Lelystad bewaakt de voortgang en houdt toezicht op de financiën en

kwaliteit. De projectmanager rapporteert aan de stuurgroep en zal zorgen voor goede afstemming met de programmamanager voor Nieuw Land.

Er zullen drie werkgroepen actief zijn waar van de werkgroep inrichting en (markt) initiatieven geleid zullen worden door Staatsbosbeheer. De werkgroep die over de (project) communicatie staat zal door de gemeente Lelystad worden geleid. De overige deelnemers aan de werkgroepen worden geleverd door gemeente Lelystad, Staatsbosbeheer en incidenteel door de provincie Flevoland.

5. Financiering en Begroting 2019-2023

5.1. Ontvangstgebied

Voor de financiering van de poortontwikkeling is 6 miljoen euro inclusief BTW beschikbaar. De gemeente Lelystad stelt 1 miljoen beschikbaar uit de ROS, Staatsbosbeheer investeert 2 miljoen in het gebied en de provincie zet daar 3 miljoen cofinanciering tegenover. Omdat de gewenste ingrepen dit bedrag overschrijden is een fasering aangebracht in de uitvoering.

5.2. Begroting

Onderstaande begroting is het resultaat van een eerste verkenning van de kosten, op basis van globale aannames en kengetallen. Zodra er inzicht is in de belangrijkste inkomstenbronnen, de grootste kostenposten en hun onderlinge verhouding, kan een aanscherping van de financiële analyse en prognose plaatsvinden. De kosten van de fysieke inrichting (de hardware) zijn bepaald op basis van de inrichtingsschetsen en kengetallen. De financiën vallen uiteen in de kosten voor de hardware (de fysieke ingrepen) en de software. De begroting betreft alleen de investeringen en financieringsbronnen van de publieke voorzieningen. Ondernemers krijgen de ruimte om in het gebied activiteiten te organiseren die waarde toevoegen aan het gebied, binnen het geformuleerde profiel. Opgave is dat zij hun eigen investeringen zelf financieren en terugverdienen.

In dit overzicht is rekening gehouden met indirecte kosten, kosten voor planvoorbereiding en projectleiding, overige bijkomende kosten, een risicoreservering en 21% btw. De uitgaven in de eerste fase zijn vooralsnog beperkt tot 6 miljoen incl. BTW. Mochten er onverwachte meevallers zijn of anderszins nieuwe financieringsbronnen zijn dan kan meer aangepakt worden dan in onderstaand overzicht is aangegeven (kolom vervolg bij extra budget).

De raming wordt bijgesteld zodra er een voorlopig ontwerp gereed is, en nogmaals als dat ontwerp zijn definitieve vorm heeft. Deze eerste inschatting laat zien dat er nog een opgave ligt om kosten te beperken of nieuwe inkomstenbronnen te vinden. Bij de verdere uitwerking is dat een belangrijk uitgangspunt.

Kostenraming op basis van schets				
		Fase 1: 2019-2023 beschikbaar 6 miljoen (incl 50% co-financiering)	Fase 2: na 2023 afhankelijk van beschikbaarheid budget	
	Totaal			
Ontvangstgebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>Kosten incl BTW</i>	
Parkeerplaats 400 pp (1e fase 200 pp)	€ 500.000,00	€ 330.000,00	€ 170.000,00	
Slenk Buizerdweg Torenvalktocht	€ 1.000.000,00	€ 1.000.000,00	€ -	
Voet- (4,5 km) en fietspaden (600 m)	€ 250.000,00	€ 250.000,00	€ -	
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken, picknickpl)	€ 220.000,00	€ 220.000,00	€ -	
Voet- fietsbruggetjes (deels fase1)	€ 750.000,00	€ 500.000,00	€ 250.000,00	
Steigers (deels fase 1)	€ 550.000,00	€ 400.000,00	€ 150.000,00	
Bewegwijzering	€ 15.000,00	€ 15.000,00	€ -	
Trekpontje	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ -	
Veldstation	€ 150.000,00	€ 150.000,00	€ -	
Totaal	€ 3.465.000,00	€ 2.895.000,00	€ 570.000,00	
Overig gebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>Kosten incl BTW</i>	
Slenk Torenvalktocht Knardijk	€ 1.000.000,00	€ 1.000.000,00	€ -	
Voet- en fietspaden 12,5 km (deels fase 1)	€ 3.500.000,00	€ 1.850.000,00	€ 1.650.000,00	
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken, picknickpl)	€ 200.000,00	€ -	€ 200.000,00	
Bewegwijzering	€ 10.000,00	€ -	€ 10.000,00	
Uitkijktoren	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ -	
Totaal	€ 4.820.000,00	€ 2.960.000,00	€ 1.860.000,00	
Programmering en communicatie	€ 145.000,00	€ 145.000,00	PM	
Totaal gebiedsontwikkeling incl plan-, voorbereidingskosten, risico's en BTW	€ 8.430.000,00	€ 6.000.000,00	€ 2.430.000,00	
Verdeling budget				
	Fase 1: 2019-2023			
Ontvangstgebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>gemeente</i>	<i>provincie</i>	<i>SBB</i>
Parkeerplaats 400 pp (1e fase 200 pp)	€ 330.000,00	50%	50%	
Slenk Buizerdweg Torenvalktocht	€ 1.000.000,00			X
Voet- (4,5 km) en fietspaden (600 m)	€ 250.000,00	50%	50%	
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken, picknickpl)	€ 220.000,00	50%	50%	
Voet- fietsbruggetjes (deels fase1)	€ 500.000,00	50%	50%	
Steigers (deels fase 1)	€ 400.000,00	50%	50%	
Bewegwijzering	€ 15.000,00	50%	50%	
Trekpontje	€ 30.000,00	50%	50%	
Veldstation	€ 150.000,00		x als onderdeel van 50% co-financiering SBB	
Totaal	€ 2.895.000,00			
Overig gebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>gemeente</i>	<i>provincie</i>	<i>SBB</i>
Slenk Torenvalktocht Knardijk	€ 1.000.000,00			X
Voet- en fietspaden 12,5 km (deels fase 1)	€ 1.850.000,00		x als onderdeel van 50% co-financiering SBB	
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken, picknickpl)	€ -			
Bewegwijzering	€ -			
Uitkijktoren	€ 110.000,00	50%	50%	
Programmering en communicatie	€ 145.000,00	50%	50%	
Totaal	€ 3.105.000,00			
Totaal gebiedsontwikkeling incl plan-, voorbereidingskosten, risico's en BTW	€ 6.000.000,00			

Bijlagen

Voorstel aan de raad

Nummer: 170011617

Portefeuille: Ruimtelijke ontwikkeling, grondbedrijf en verkeer
Programma: 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld: 8.1 Ruimtelijke ordening

Steller: L. Bijvoet
Afdeling: IBP-PM
Telefoon: 0651402809
E-mail: l.bijvoet@lelystad.nl

Onderwerp:
Kaders Lelystad Poort Lelystad

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de Bouwsteen Oostvaardersplassen (als bijdrage voor het Masterplan Nieuw Land) en de Ontwikkelvisie Poort Lelystad.
2. Voor de ontwikkeling van Poort Lelystad de volgende kaders vast te stellen:
 - a. de locatie van de Poort in het Hollandse Hout nabij de Buizerdweg,
 - b. een opzet en inrichting te kiezen waarbij voor de bezoeker de spanning wordt opgebouwd naar de Poort Lelystad en het kerngebied van de Oostvaardersplassen,
 - c. de rode, groene en de paarse belevingswereld waarvoor primair de Poort wordt ingericht,
 - d. een aanpak door middel van een organische ontwikkeling.
3. Een concreet programmaplan, inclusief financiering, tegemoet te zien.

Inleiding

Op 28 mei 2014 heeft een initiatiefvoorstel in Provinciale Staten geleid tot de opdracht aan Gedeputeerde Staten om de status van Nationaal Park (NP) aan te vragen voor het gebied Oostvaardersplassen. In een coproductie van Staatsbosbeheer, de provincie Flevoland, gemeente Almere en gemeente Lelystad zijn verschillende studies verricht. Daarin wordt onder andere gesproken over toegangspoorten tot het gebied van de Oostvaardersplassen. Voor Almere en Lelystad zijn voor twee poorten visies opgesteld.

Toen in mei 2016 door partijen besloten werd mee te dingen naar het mooiste Natuurgebied van Nederland en te gaan voor de status Nationaal Park van Wereldklasse is de afronding van het Masterplan voor de Oostvaardersplassen 'on hold' gezet. Er is vanaf mei tot oktober 2016 gewerkt aan het bidbook Nationaal Park Nieuw Land dat in september is ingediend voor de prijsvraag. De scope voor de status Nationaal Park is hiermee vergroot: De Oostvaardersplassen, Marker Wadden, Markermeer en Lepelaarplassen maken deel uit van Nieuw Land. Elk van deze gebieden kent zijn eigen dynamiek, betrokken partijen en fase van ontwikkeling. De provincie is voornemens om met partners een Masterplan op te stellen en in maart 2018 de status Nationaal Park aan te vragen voor Nieuw Land.

Gemeente Lelystad, gemeente Almere en Staatsbosbeheer hebben begin van 2017 gezamenlijk opdracht gegeven om een bouwsteen op te stellen voor het Masterplan NP Nieuw Land. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de eerder uitgevoerde studies voor het Oostvaardersplassengebied.

Tegelijk is er ook behoefte om niet alleen beleid te maken, maar ook concrete plannen uit te gaan voeren. Vooral voor die delen van het Nationaal Park waar de gemeente belangen bij heeft en ook de ontwikkeling direct kan beïnvloeden of zelfs stimuleren. Om die reden heeft het college de raad bij de Kadernota voorgesteld om voor de uitwerking van plannen 1 miljoen euro te reserveren. Overigens reserveert ook de provincie enige miljoenen en houdt ook Staatsbosbeheer rekening met de nodige inzet.

Doel

Het doel van dit raadsvoorstel is:

- de raad kennis te laten nemen van de beleidsontwikkeling tot nu toe;
- en voor te stellen de richtinggevende kaders vast te stellen voor de Poort Lelystad

Argumenten

1. Kennis te nemen van de bouwsteen voor het Oostvaardersplassen (als bijdrage voor het Masterplan Nieuw Land) en de Ontwikkelvisie voor de Poort Lelystad.

De raad kan kennisnemen van de bouwsteen voor het Masterplan Nieuw Land. Deze bouwsteen zal gebruikt worden bij het Masterplan voor het nationaal Park Nieuw Land dat door de provincie wordt opgesteld en in het voorjaar van 2018 wordt afgerond.

Specifiek voor de Poort Lelystad heeft het college gevraagd een visie op te stellen, omdat het college er aan hecht dat de Oostvaardersplassen ook vanuit Lelystad goed toegankelijk zijn en toeristisch-recreatief het potentieel van de Oostvaardersplassen en met name de Poort Lelystad worden benut.

- 2. Voor de ontwikkeling van Poort Lelystad de volgende richtinggevende kaders vast te stellen:*
- a. de locatie van de Poort in het Hollandse Hout nabij de Buizerdweg,*
 - b. een opzet en inrichting te kiezen waarbij voor de bezoeker de spanning wordt opgebouwd naar de Poort Lelystad en het kerngebied van de Oostvaardersplassen,*
 - c. de rode, groene en paarse belevingswereld waarvoor primair de Poort wordt ingericht,*
 - d. een aanpak door middel van een organische ontwikkeling.*

Het Oostvaardersplassengebied is een uniek natuurgebied in Lelystad waar veel bezoekers van moeten kunnen genieten. Het is een unique selling point voor Lelystad. Op basis van de eisen die aan een poortontwikkeling worden gesteld is, na een zorgvuldige locatieafweging, gekozen voor de locatie aan Buizerdweg. De ontwikkeling van de Poort Lelystad zorgt ervoor dat de bezoeker al bij het naderen van het Hollandse Hout en het oversteken van de Lage Dwarsvaart het Oostvaardersplassengevoel meekrijgt. Dit gedeelte van het Hollandse Hout kan ook goed doorontwikkeld worden naar de beoogde poortfunctie en de daarbij behorende faciliteiten en activiteiten.

De Visitors Journey voor de Poort Lelystad is een onderdeel van een reis die al op de A6 is begonnen en voert via de Larserdreef, de Parkway Buizerdweg naar Poort Lelystad en dan verder het Oostvaardersplassengebied in. De spanning wordt gedurende de reis opgebouwd. De climax is het zicht vanaf de Knardijk over de Oostvaardersplassen.

Er is voor de Poort Lelystad een keuze gemaakt voor de groene, de rode en de paarse belevingswereld. Elke belevingswereld heeft andere behoeften en verwachtingen. De rode staat voor vitaliteit, genieten van het leven onontdekte plekken en cultuur. De groenen gaan voor rust georganiseerd en traditioneel (natuurbezoekers even weg van de drukte). De paarse doelgroep wil nieuwe dingen ontdekken. Deze keuze voor doelgroepen bepaalt hoe het poortgebied ingericht kan worden. Deze keuze van doelgroepen onderscheidt zich van de doelgroepen waarop men in Almere inzet (geel en blauw).

De kortere afstand tot de Randstad zal mogelijk voor een kort bezoek aan de Oostvaardersplassen Poort Almere aantrekkelijker maken. De ruimte die bij Poort Lelystad aanwezig is maakt een veelzijdiger en spannender/boeiender poortgebied bij Lelystad mogelijk.

De Poort Lelystad zal niet in een keer worden ontwikkeld maar de ontwikkeling zal geleidelijk en vraaggericht plaatsvinden. De ontwikkeling vindt organisch plaats.

3. Een concreet programmaplan, inclusief financiering, tegemoet te zien voor het einde 2017

Het programmaplan geeft inzicht in de benodigde financiële middelen en de planning om te komen tot ontwikkeling van de Poort Lelystad. De bekleemde middelen dienen als aanjaaggelden om ontwikkeling op gang te brengen en ook financiering van derden los te krijgen. De provincie heeft al 3 miljoen toegezegd als bijdrage aan de Lelystadse kant van Nieuw Land. Het op te stellen programmaplan dient ook om de co-financiering van de provincie voor 2018 veilig te stellen.

Kanttekeningen

Het programmaplan zal samen met Staatsbosbeheer en de provincie worden opgesteld. Met hen zal ook moeten worden afgestemd op welke wijze beschikbare overheidsmiddelen een maximaal effect hebben, ook waar het investeringen van commerciële partijen betreft. Deze afhankelijk van andere partijen kan vertragend werken om tot een goed eindresultaat te komen. Door intensief samen te werken op meerdere niveaus zal worden gestuurd op kwaliteit en planning.

Financiën

Het opstellen van het programmaplan wordt gefinancierd uit bestaande middelen. De in de ROS bekleemde middelen zijn bedoeld voor de uitvoering van concrete projecten en activiteiten die in het programmaplan zullen worden voorgesteld.

Vervolg

In het programmaplan zal een uitvoeringsplanning en een communicatieplan worden opgenomen.

Bijlagen

1. Bouwsteen Oostvaardersplassen voor het Masterplan NP Nieuwland (ter kennisname)
2. Ontwikkelvisie Poort Lelystad (ter kennisname)
3. Raadsbrief Nationaal Park Nieuw Land

Lelystad, 10 oktober 2017;

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

Ir. N. Versteeg MCM

J. Sparreboom, locoburgemeester

Raadsbesluit

Nummer: 170011617

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 10 oktober 2017.

B E S L U I T:

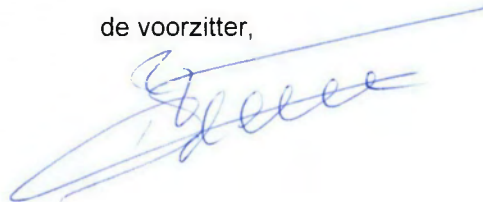
1. Kennis te nemen van de Bouwsteen Oostvaardersplassen (als bijdrage voor het Masterplan Nieuw Land) en de Ontwikkelvisie Poort Lelystad.
2. Voor de ontwikkeling van Poort Lelystad de volgende richtinggevende kaders vast te stellen:
 - a. de locatie van de Poort in het Hollandse Hout nabij de Buizerdweg,
 - b. een opzet en inrichting te kiezen waarbij voor de bezoeker de spanning wordt opgebouwd naar de Poort Lelystad en het kerngebied van de Oostvaardersplassen,
 - c. de groene, rode en paarse belevingswereld waarvoor primair de Poort wordt ingericht,
 - d. een aanpak door middel van een organische ontwikkeling.
3. Een concreet programmaplan, inclusief financiering, tegemoet te zien voor het einde 2017.

Lelystad, 19 december 2017

De raad van de gemeente Lelystad,

de griffier,

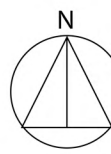
de voorzitter,

POORT LELYSTAD - schetsontwerp

- water
- vaarwater (kano)
- hardhoutbos
- zachthout bos
- transparant bos
- (boom) weide
- plasdras/riet
- Knardijk
- spoorlijn
- verharde weg
- halfverharde weg
- fietspad
- verhard voetpad
- halfverhard voetpad
- vlonders en bruggen
- zichtlijnen

Bijlage 3 Financieel overzicht
Kostenraming op basis van schets

	Totaal	Fase 1: 2019-2023	Fase 2: na 2023
	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>beschikbaar 6 miljoen</i>	<i>afhankelijk van</i>
Ontvangstgebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>(incl 50% co-</i>	<i>beschikbaarheid budget</i>
		<i>Kosten incl BTW</i>	<i>Kosten incl BTW</i>
Parkeerplaats 400 pp (1e fase 200 pp)	€ 500.000,00	€ 330.000,00	€ 170.000,00
Slenk Buizerdweg Torenvalktocht	€ 1.000.000,00	€ 1.000.000,00	€ -
Voet- (4,5 km) en fietspaden (600 m)	€ 250.000,00	€ 250.000,00	€ -
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken,	€ 220.000,00	€ 220.000,00	€ -
Voet- fietsbruggetjes (deels fase1)	€ 750.000,00	€ 500.000,00	€ 250.000,00
Steigers (deels fase 1)	€ 550.000,00	€ 400.000,00	€ 150.000,00
Bewegwijzering	€ 15.000,00	€ 15.000,00	€ -
Trekpontje	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ -
Veldstation	€ 150.000,00	€ 150.000,00	€ -
Totaal	€ 3.465.000,00	€ 2.895.000,00	€ 570.000,00

Overig gebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>Kosten incl BTW</i>
Slenk Torenvalktocht Knardijk	€ 1.000.000,00	€ 1.000.000,00	€ -
Voet- en fietspaden 12,5 km (deels fase 1)	€ 3.500.000,00	€ 1.850.000,00	€ 1.650.000,00
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken, picknickpl)	€ 200.000,00	€ -	€ 200.000,00
Bewegwijzering	€ 10.000,00	€ -	€ 10.000,00
Uitkijktoren	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ -
Totaal	€ 4.820.000,00	€ 2.960.000,00	€ 1.860.000,00
Programmering en communicatie	€ 145.000,00	€ 145.000,00	PM
Totaal gebiedsontwikkeling incl plan-, voorbereidingskosten, risico's en BTW	€ 8.430.000,00	€ 6.000.000,00	€ 2.430.000,00

Verdeling budget

Fase 1: 2019-2023

Ontvangstgebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>gemeente</i>	<i>provincie</i>	<i>SBB</i>
Parkeerplaats 400 pp (1e fase 200 pp)	€ 330.000,00	50%	50%	
Slenk Buizerdweg Torenvalktocht	€ 1.000.000,00			X
Voet- (4,5 km) en fietspaden (600 m)	€ 250.000,00	50%	50%	
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken,	€ 220.000,00	50%	50%	
Voet- fietsbruggetjes (deels fase1)	€ 500.000,00	50%	50%	
Steigers (deels fase 1)	€ 400.000,00	50%	50%	
Bewegwijzering	€ 15.000,00	50%	50%	
Trekpontje	€ 30.000,00	50%	50%	
Veldstation	€ 150.000,00		x als onderdeel van 50% co-financiering SBB	
Totaal	€ 2.895.000,00			

Overig gebied	<i>Kosten incl BTW</i>	<i>gemeente</i>	<i>provincie</i>	<i>SBB</i>
Slenk Torenvalktocht Knardijk	€ 1.000.000,00			X
Voet- en fietspaden 12,5 km (deels fase 1)	€ 1.850.000,00		x als onderdeel van 50% co-financiering SBB	
Straatmeubilair (bankjes, prullebaken,	€ -			
Bewegwijzering	€ -			
Uitkijktoren	€ 110.000,00	50%	50%	
Programmering en communicatie	€ 145.000,00	50%	50%	
Totaal	€ 3.105.000,00			

Totaal gebiedsontwikkeling incl plan-, voorbereidingskosten, risico's en BTW € **6.000.000,00**